

KURSPLAN

Juridik, handläggning och dokumentation i socialt arbete , 30 högskolepoäng

Law and Legal Science in Social Work, 30 credits

Kurskod:	HJHN10	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningsrådet 2019-12-03	Utbildningsområde:	Vård
Reviderad av:	Avdelningschef 2020-05-26	Ämnesgrupp:	JU1
Gäller fr.o.m.:	2020-08-24	Fördjupning:	G2F
Version:	2	Huvudområde:	Socialt arbete
Diarienummer:	Avdelningen för socialt arbete		

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten, inom områdena nedan, kunna:

Kunskap och förståelse

Delkurs I

- redogöra för Sveriges statsordning och rättsordning
- uppvisa grundläggande kunskap och förståelse avseende lagstiftning och dess intentioner
- redogöra för rättens roll i samhället samt domstols- och myndighetsorganisation
- redogöra för rättsvetenskaplig metod och rättsteknik
- beskriva de styrmedel samhället har för att reglera relationen mellan enskilda personer och myndigheter.

Delkurs 2

- beskriva och förklara lagstiftarens intentioner, centrala juridiska begrepp och principers betydelse
- redogöra för socialtjänstlag (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare (LVM) samt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS)
- redogöra översiktligt för grunderna i asyl- och migrationsrätt, hälso- och sjukvårdslag (HSL), lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT) samt lag om unga lagöverträdare (LUL)
- identifiera socionomens juridiska ansvar vid dokumentation, i handlägningsprocessen
- översiktligt beskriva och redogöra för en utrednings olika faser och innehåll.

Färdighet och förmåga

Delkurs I

- identifiera, formulera och lösa juridiska problem med rättsvetenskaplig metod samt i relevanta fall relatera dessa till socialt arbete
- förklara och argumentera för val av lösning på rättsliga problem
- tillämpa rättsvetenskaplig metod, använda rättskällor samt annan relevant litteratur för att lösa juridiska problem och frågeställningar

- tillämpa vetenskaplig metod i form av kvalitativ textanalys.

Delkurs 2

- tillämpa rättsvetenskaplig metod och använda rättskällor för att lösa juridiska problem
- tillämpa lagstiftning som styr handläggning och dokumentation i socialt arbete
- problematisera socionomens juridiska ansvar i handläggning och dokumentation
- tillämpa relevant lagstiftning i förhållande till våld i nära relation.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Delkurs I

- Värdera och problematisera rättsregler utifrån samhälleliga attityder, värderingar och förhållningssätt.

Delkurs 2

- problematisera sociallagstiftning utifrån samhälleliga attityder, värderingar och förhållningssätt
- visa en medvetenhet om hur egna attityder och värderingar kan påverka förutsättningarna för det sociala arbetet
- problematisera etiska överväganden och förhållningssätt under utredningsprocessen och vid dokumentation i socialt arbete
- reflektera över egen personlig och professionell utveckling i relation till socionomyrket och till myndighetsutövande inom det sociala arbetet.

Innehåll

Delkurs I

- grundläggande rättsvetenskaplig metodlära, inriktad på det förvaltningsrättsliga området
- Sveriges statskick och grundlagar
- EU-rätten och dess betydelse för svensk lagstiftning
- legalitetsprincipen, likhetsprincipen, objektivitetsprincipen
- mänskliga rättigheter
- diskriminering och lika värde
- boenderätt
- ekonomisk familjerätt, vårdnad, boende och umgänge
- grundläggande avtalsrätt
- ersättning och skadestånd
- utsökning, skuldsanering och konkurs
- straffrätt och kriminologi – brott och påföljd
- processrätt – domstolsväsendet, förvaltningsprocessen, rättegång i olika instanser
- offentlighet, sekretess, arkiv och behandling av personuppgifter
- kommunalrätt
- handläggning och beslut inom statliga och kommunala myndigheter
- verkställbarhet och besvär
- kontrollen över förvaltningen
- kvalitativ textanalys

Delkurs 2

- Socialtjänstlag (SoL)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Förvaltningslag (FL)
- Hälso- och sjukvårdslag (HSL)
- Lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT)
- Lag om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU), lag om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LuL)
- Lex Sarah
- Lex Maria
- asyl- och migrationsrätt
- juridisk metod
- förarbeten och rättspraxis
- målgruppsrelaterade arbetsätt
- grundläggande samtalsmetodik i ett utredningssammanhang
- den enskildes och närståendes delaktighet i utredningsprocessen
- mänskliga rättigheter med fokus på våld i nära relation
- etiska aspekter i socialt utredningsarbete
- datasimulerat utredningsarbete
- terminsreflektion.

Undervisningsformer

Kursen genomförs i form av föreläsningar, seminarier, fältstudier, övningar, datorsimulerad utredningsmiljö samt terminsreflektion.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt avslutade kurser, Socialt arbete, profession och kunskapsområde 15 hp, Socialt arbete, social- och välfärdspolitik 7,5 hp, Grundläggande psykologi för socionomer 7,5 hp samt genomgångna kurser, Psykologiska perspektiv i socialt arbete 15 hp, Sociologiska perspektiv i socialt arbete 15 hp samt Migration, integration och socialt arbete 7,5 hp (eller motsvarande kunskaper).

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Delkurs I

Kursen examineras i form av skriftliga individuella tentamina och skriftliga individuella inlämningsuppgifter, fältstudier samt seminarium.

Delkurs 2

Kursen examineras i form av en skriftlig, individuell tentamen, individuella skriftliga inlämningsuppgifter som redovisas vid seminarium. Praktiskt individuellt moment i form av datasimulering som behandlas vid ett seminarium. Praktiskt gruppmoment i form av samtalsövningar.

Terminsreflektion med tillhörande seminarium bedömd med G. För att erhålla Väl godkänt på hela kursen krävs betyget VG på examinationerna där VG kan ges.

Kursen examineras av universitetslektor.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Skriftlig tentamen civilrätt	3 hp	U/G/VG
Fältstudie	1,5 hp	U/G
Rättsfallsreferat civilrätt	1,5 hp	U/G
Rättsfallsreferat allmän förvaltningsrätt	1,5 hp	U/G
Skriftlig tentamen allmän förvaltningsrätt	5 hp	U/G/VG
Skriftlig individuell tentamen socialrätt (salstentamen)	7,5 hp	U/G/VG
Seminarium	1,5 hp	U/G
Inlämningsuppgift och seminarium	4 hp	U/G/VG
Praktiskt moment/datorsimulering/ och seminarium	2 hp	U/G
Praktiskt gruppmoment/samtal	1,5 hp	U/G
Terminsreflektion och seminarium	1 hp	U/G

Kurslitteratur

Delkurs I

Bernitz, U., & Kjellgren, A. (2018). *Introduktion till EU*. Stockholm, Sverige: Norstedts juridik.

Björkman, U., & Lundin, O. (2018). *Kommunen och lagen: en introduktion*. Malmö, Sverige: Iustus förlag.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (3. uppl) Stockholm, Sverige: Liber.

Fisher, D. (2017). *Mänskliga rättigheter, en introduktion*. Stockholm, Sverige: Norstedts juridik AB.

Fridström Montoya, T. (Red.). (2018). *Juridik för socialt arbete*. Malmö, Sverige: Gleerups Utbildning AB.

Hollander, D & Alexius Borgström, K. (2009). *Juridik och rättsvetenskap i socialt arbete*. Lund, Sverige: Studentlitteratur AB.

Lundberg, K. m.fl (2019). *Juridik - civilrätt, straffrätt, processrätt*. Stockholm, Sverige: Sanoma

förlag.

Schiratzki, J. (2019). *Barnrättens grunder*. Lund, Sverige: Studentlitteratur AB.

Socialstyrelsen, (u.å.). *Sekretess- och tystnadspliktsgränser i socialtjänsten och i hälso- och sjukvården*. Artiklnr. 2012-2-28. Tillgänglig via <http://www.socialstyrelsen.se>

Svensson, L. (2017). *Rättsfallsanalys för icke-jurister: analys, metod, beslut* (1. uppl.). Stockholm, Sverige: Wolters Kluwer.

Tillämplig lagtext, förslagsvis *Svensk Lag*. (2020). Uppsala, Sverige: Iustus förlag AB.

Warnling Conradsson, W. (2018). *En introduktion till förvaltningsrätten*. Stockholm, Sverige: Norstedts juridik.

Vetenskapliga artiklar, förarbeten och rättsfall tillkommer.
Senaste upplagan av kurslitteraturen ska användas.

Delkurs 2

Dunér, A., & Nordström, M. (2006). The discretion and power of street-level bureaucrats: example from Swedish municipal eldercare: Frontlinjebyråkraternas handlingsutrymme och makt: ett exempel från svensk kommunal äldreomsorg. *European Journal of Social Work*, 9(4), 425-444.

Eide, T., & Eide, H. (2006). *Kommunikation i praktiken: Relationer, samspel och etik inom socialt arbete, vård och omsorg*. Malmö, Sverige: Liber.

Ekroth, J. & Fridström Montoya, F. (2014). *Offentlighet och sekretess i socialtjänsten- en introduktion*. Malmö, Sverige: Egalité.

Lundgren, L., & Sunesson, P-A. (2019). *Nya sociallagarna: Med kommentarer i lydelsen den 1 januari 2019* (32 uppl.). Stockholm, Sverige: Norstedts juridik.

Montoya - Fridström, T. (red.). (2018). *Juridik för socialt arbete*. Malmö, Sverige: Gleerups.

Norström, G., & Thunved, A. (2017). *Nya Sociallagarna*. Stockholm, Sverige: Norstedts Juridik AB.

Olsson, L.M., Elgmark Andersson, E., Granlund, M. & Huus, K. (2015) Social service utilisation patterns among children with mild intellectual disability – differences between children integrated into mainstream classes and children in self-contained classes. *European Journal of Special Needs Education*, 30(2), 220–236.

Pettersson, U. (Red.) (2018). *Etik och socialtjänst: Om förutsättningarna för det sociala arbetets etik* (5 uppl.). Malmö, Sverige: Gleerups.

Prop. 1979/80:1. *Om socialtjänsten*. Hämtad från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/om-socialtjansten_G3031

Prop. 1992/93:159. *Om stöd och service till vissa funktionshindrade*. Hämtad från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/om-stod-och-service-till-vissa-funktionshindrade_GG03159

Prop. 2000/01:80. *Ny socialtjänstlag m.m.* Hämtad från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/ny-socialtjanstlag-mm-prop-20000180_GO0380

Prop. 2012/13:10. *Stärkt stöd och skydd för barn och unga*. Hämtad från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/starkt-stod-och-skydd-for-barn-och-unga_H00310

Schiratzki, J. (2018). *Barnrättens grunder*. Lund, Sverige: Studentlitteratur AB.

Socialstyrelsen (2011). *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah*. SOSFS 2011:5. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2012). *Dokumentation av barnets bästa inom socialtjänsten*. Stockholm: Socialstyrelsen

Socialstyrelsen (2013). *Socialstyrelsens allmänna råd om Ekonomiskt bistånd*. SOSFS 2013:1. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2014). *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer*. SOSFS 2014:4. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2014). SOSFS 2014:6. *Socialstyrelsens allmänna råd om handläggning av ärenden som gäller barn och unga*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2014). SOSFS 2014:5. *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2014). *Stöd till barn och unga med funktionsnedsättning: Handbok för rättstillämpning vid handläggning och utförande av LSS-insatser*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2015). *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen. (2015). *Utreda barn och unga: Handbok för socialtjänstens arbete enligt socialtjänstlagen*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Tillämplig lagtext, förslagsvis *Svensk Lag*. (2020). Uppsala, Sverige: Iustus förlag AB.

Åkerlund, N., Gottzén, L., (2017) Children's voices in research with children exposed to intimate partner violence: a critical review. *Nordic social work research*, Vol.7, No.1,42

Senaste upplaga av kurslitteraturen ska användas.

Vetenskapliga artiklar, förarbeten och rättsfall tillkommer